AVİM Yorum • No: 2022 / 48 • Aralık 2022

HİNDİSTAN'DAKİ MÜSLÜMAN-KARŞITI IRKÇI SÖYLEMDE ENDİŞELENDİREN YÜKSELİŞ

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Bu Analiz yazısının aslı İngilizce olarak 29 Kasım 2022 tarihinde kaleme alınmıştır. AVİM Çevirmeni Ahmet Can Öktem makalenin tercümesine katkı sağlamıştır.

Son altı ayda uluslararası basında yer alan haberlere göre, Hindistan'da iktidar partisinin iki üst düzey yetkilisinin İslam dininin Peygamberi Hz. Muhammed'e yönelik aşağılayıcı ifadeleri üzerine, İslami İşbirliği Teşkilatı (İİT) üyesi bazı ülkeler açıklamalarda bulunmuş ve söz konusu yetkililerin ifadelerini kınamıştır.[1] Bu bağlamda, sözkonusu ülkelerin bazılarının ayrıca Hindistan'ın Büyükelçilerini davet ederek, bu ifadeleri protesto ettiği not edilmektedir. Dahası, İİT'nin ve Uluslararası Müslüman Âlimler Birliği'nin (UMAB) bahsekonu küçültücü ifadeleri kınadığı da bildirilmektedir.[2]

Haberlere göre, iktidardaki Bharatiya Janata Partisi'nin (BJP) sözcüsü Nupur Sharma'nın bir televizyon tartışma programı sırasında yaptığı aşağılayıcı açıklamalar ve BJP'nin Yeni Delhi medya başkanı Naveen Jindal'ın kışkırtıcı tweetleri bu tartışmanın merkezinde yer almaktadır. Herhalükarda, BBCnin bu ifadeleri, aşağılayıcı olması nedeniyle tekrarlamaktan kaçındığını belirtmek gerekmektedir.

Basın haberlerine göre, BJP iktidar partisi tarafından yapılan bir açıklamada, BJPnin, hangi dine mensup olursa olsun, bir dini şahsiyete yönelik hakaretleri şiddetle kınandığı belirtilmiştir. BJP açıklamasında ayrıca, BJP, herhangi bir mezhep veya dine hakaret eden veya aşağılayan ideolojiye karşıdır. BJP, bu tür kişileri veya görüşleri desteklememektedir denilmiştir.[3] Ayrıca basın haberlerine göre, BJP partisi, sözcü Nupur Sharma'nın parti üyeliğini askıya almış ve Yeni Delhi medya başkanı Naveen Jindal'ı partiden ihraç etmiştir.

Her iki BJP yetkilisinin kamu oyu önünde özür dilemeleri, Bayan Sharmanın üyeliğinin askıya alınması, Bay Jindalın partiden ihraç edilmesi ve BJPnin açıklamasının, Müslümanlara yönelik nefret söyleminin İslam dünyasında yaratmış olduğu öfkeyi yatıştırdığını söylemek mümkün değildir. Ancak, konuya dair bir *BBC* haberinde belirtildiği üzere, Bayan Sharma ile Bay Jindal'ın görüşleri, son birkaç yılda Hindistan'da tanık olunan derin siyasi kutuplaşmayı yansıtmaktadır. BJP'nin 2014 yılında Hindistan'da iktidara gelmesinden bu yana, ülkedeki Müslümanlara yönelik nefret söylemi ve saldırılarda belirgin bir yükselişin yaşanmakta olduğu yönündeki haberler, gözlemler ve

değerlendirmelerde artış olduğu objektif bir gerçektir.

Basında çıkan haberlerde, Hindistanda meydana gelen bu gelişmelerin, genel olarak Hindistanın Körfez ülkeleri ve yoğun ticari bağları bulunan diğer bazı Arap ülkeleriyle olan dış ilişkilerinin bozulması ihtimali bağlamında ele alındığı gözlemlenmektedir.[4] Hindistan'daki geniş çaplı İslam-karşıtı nefret söyleminin, yalnızca Hindistan'ın dış ilişkilerine verdiği zararla ölçülmesinin eksik bir değerlendirme olduğuna inanılmaktadır. Hindistandaki bu gelişmenin, dünya çapında giderek yaygınlaşan İslamofobinin niteliğini anlamak ve açıkça anlatmak bağlamında değerlendirilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

İslamofobi, Müslümanlara ve dinlerine karşı genelleştirilmiş bağnazlığı, hoşgörüsüzlüğü ve önyargıyı yansıtan bir terimdir. İslamofobinin ilk kullanımı konusunda yapılan akademik kaynak taraması, bu terimin, ilk kez 1985 yılında Edward Said tarafından yazılan *Orientalism Reconsidered* başlıklı çalışmada kullanılmış olduğunu göstermektedir. Makalesinde Edward Said, İslamofobiyi, İslamofobi ile Yahudi düşmanlığı arasındaki ilişki çerçevesinde, terimin anlamını açıklamadan kullanmıştır.[5] İslamofobinin, İslama karşı bilinen önyargı olgusu için kullanılan terim olarak nitelendirilmesi mümkündür. Diğer bir deyişle, eski bir olgu için kullanılan yeni bir terimdir. Terim, zamanla bir kavrama dönüşmüş ve 11 Eylül 2001 tarihindeki kanlı ve trajik olaylardan sonra yaygınlaşmıştır. Bir kavram olarak, Müslümanlara yönelik korkudan nefrete uzanan çeşitli olumsuz duyguları ifade etmektedir. Geniş anlamda kullanıldığında, Müslümanlara yönelik ayrımcılık, dışlama (sosyal dışlama), sözlü ve fiziksel taciz, nefret suçları, camilere yönelik saldırılar, medyada İslam'a yönelik karalama gibi çok çeşitli olumsuz eylem ve tepkiler de İslamofobi kapsamında değerlendirilebilir.[6]

İslamofobide, İslam kelimesiyle birlikte kullanılan fobi kelimesi, belirli bir nesneye, nesne sınıfına veya duruma karşı, abartılı, çoğu zaman açıklanamayan ve mantıksız bir korkuyu ifade etmektedir. İslama ve Müslümanlara yönelik olumsuz duygu ve tutumların, uzun zaman önce içgüdüsel fobi olmaktan çıktığı ve Müslümanlara yönelik pervasız nefret söylemine, kabalığa, sözlü ve fiziksel tacize dönüştüğü düşünülmektedir. Bu noktada, İslamofobi ve Müslüman-karşıtı ırkçılık kavramları üzerinde durma gereği ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, bu iki kavramın birbirinin yerine kullanılıp kullanılamayacağı sorusuna yanıt aranmaktadır. Kavramsal bağlamda İslamofobinin, İslam'a karşı bir antipatiye işaret eden, kaba ve doğrudan, oldukça kişisel şeytanlaştırmadan boş retoriğe kadar değişebilen bir dizi fikirle ilgili olduğu düşünülmektedir. Müslüman-karşıtı ırkçılık, bu antipatinin kışkırtıcı sözlü saldırılarda, sokaklarda şiddetli saldırılarda veya devlet yapısı içinde kurumsallaştırıldığında dışa vurumu iken, polisin ırksal biçimlendirmesinden devlet yetkililerinin dile getirdiği tehditlere kadar uzanmaktadır.[7] Konuya bu açıdan bakıldığında, Müslüman-karşıtı ırkçılığın günümüzde yaygınlaştığını söyleyebiliriz.

Gelinen noktada İslam, yalnızca Hristiyanlığın hakim din olduğu çok sayıda Batılı ülkede değil, Batıya kıyasla daha fazla hoşgörülü olması beklenen Doğu yarımküresinde de ciddi derecede karalanmakta ve şeytanlaştırılmaktadır. Bu gelişmenin açık bir örneği, dünyanın en kalabalık ikinci ülkesi olan ve ülkedeki hakim din çerçevesinde genel olarak iyi davranışı ve ahlakı, değerlerin ve yaşam kurallarının en üst sırasında tutmasıyla tanınan Hindistan'dır.

Bu çerçevede, Müslümanları derinden etkileyen İslama yönelik karalayıcı iddiaları, cahilce

İslamofobik söylemler olarak değil, Hindistandaki Müslüman-karşıtı ırkçılığın trajik biçimde yaygınlaştığını yansıtan söylemler olarak değerlendirmek daha doğru olacaktır.

**Fotoğraf: TRT World*

[1] Vikas Pandey, Nupur Sharma: Prophet Muhammad Remarks Deepen Indias Diplomatic Crisis, *BBC News*, 7 Haziran 2022, blm. India, https://www.bbc.com/news/world-asia-india-61701908.

[2] Ali Rezzakoğlu and Burak Bir, Qatar, Kuwait, Iran Summon Indian Envoys over Insulting Remarks on Prophet, *Anadolu Agency*, 6 Haziran 2022, blm. Middle East, Asia/Pasific, https://www.aa.com.tr/en/asia-pacific/qatar-kuwait-iran-summon-indian-envoys-over-insulting-remarks-on-prophet/2606424.

[3] Pandey, Nupur Sharma: Prophet Muhammad Remarks Deepen Indias Diplomatic Crisis.

[4] Soutik Biswas, Nupur Sharma: How Islamophobia Is Hurting Indias Foreign Policy, *BBC News*, 7 Haziran 2022, blm. India, https://www.bbc.com/news/world-asia-india-61717423.

[5] Edward W. Said, Orientalism Reconsidered, *Race & Class* 27, no. 2 (October 1, 1985): 1–15, https://doi.org/10.1177/030639688502700201.

[6] J. Mark Halstead, Islamaphobia, in *Encyclopedia of Race, Ethnicity, and Society*, ed. Richard T. Schaefer, 1st ed. (Thousand Oaks: SAGE Publications, 2008), 762–64.

[7] IRR News Team, Fighting Anti-Muslim Racism: An Interview with A. Sivanandan, *Institute of Race Relations*, erişim tarihi 20 Ocak 2022, https://irr.org.uk/article/fighting-anti-muslim-racism-an-interview-with-a-sivanandan/.

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "HİNDİSTAN'DAKİ MÜSLÜMAN-KARŞITI IRKÇI SÖYLEMDE ENDİŞELENDİREN YÜKSELİŞ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2022 / 48. Aralık 13. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/HINDISTAN-DAKI-MUSLUMAN-KARSITI-IRKCI-SOYLEMDE-ENDISELENDIREN-YUKSELIS

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır